

G CONSELLERIA
O SALUT I CONSUM
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA
/ I PARTICIPACIÓ

MEMÒRIA VIH/SIDA DE LES ILLES BALEARS

2018

Aquesta memòria recull informació sobre la situació epidemiològica, els programes i les activitats de prevenció, atenció sanitària i social i de coordinació i participació, relacionats amb el VIH, que es desenvolupen a les Illes Balears.

Elaboració

- Coordinació de Sida i Sexualitat. Direcció General de Salut Pública i Participació. Conselleria de Salut i Consum. Govern de les Illes Balears.

Fonts d'informació

- Ajuntament de Palma (Àrea Delegada de Sanitat i Consum, Sexconsulta de PalmaJove)
- ALAS (Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears)
- Associació Siloé
- Ben Amics
- Centre Penitenciari de Mallorca
- CEPCA (Centre d'Estudis i Prevenció d'Addiccions del Consell Insular d'Eivissa)
- Conselleria de Benestar Social i Joventut. Consell Insular de Formentera
- Creu Roja / Creu Roja Joventut
- Direcció General per a la Immigració
- Direcció General de Salut Pública i Participació. Conselleria de Salut i Consum (Coordinació de Sida i Sexualitat, Servei d'Epidemiologia, PADIB)
- Escola de Sida, Salut i Convivència
- IMAS (Institut Mallorquí d'Afers Socials. Consell de Mallorca)
- Institut Balear de la Joventut. Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca
- Metges del Món
- Servei de Promoció de la Salut. Departament de Benestar Social i Joventut. Consell Insular de Menorca
- Servei de Salut (Gerència d'Atenció Primària de Mallorca, unitats de medicina interna dels hospitals públics, Subdirecció del Medicament)
- UIB (Universitat de les Illes Balears). Vicerectorat de Campus, Cooperació i Universitat Saludable, Oficina d'Universitat Saludable i Sostenible

Assessorament lingüístic

Francesc Esteve Beneito

ÍNDEX

INFORMACIÓ I VIGILÀNCIA EPIDEMIOLÒGICA.....	4
1. Registre de nous diagnòstics d'infecció per VIH.....	4
2. Registre de casos de sida.....	7
3. Enquesta hospitalària de pacients amb VIH/sida.....	8
 PREVENCIÓ.....	9
1. Detecció precoç del VIH.....	9
2. Prevenció en població general.....	10
3. Prevenció en adolescents i joves.....	14
4. Prevenció en persones usuàries de drogues injectades.....	19
5. Prevenció en homes que mantenen relacions sexuals amb homes...22	
6. Prevenció en persones en situació de prostitució.....	22
7. Prevenció en població procedent d'altres països.....	24
8. Prevenció en l'àmbit penitenciari.....	25
9. Prevenció i formació a personal sanitari.....	26
 ATENCIÓ SANITÀRIA I PSICOSOCIAL.....	27
1. Atenció sanitària.....	27
2. Atenció psicosocial.....	27
 COORDINACIÓ I PARTICIPACIÓ.....	32
 GLOSSARI DE SIGLES I TERMES.....	34

INFORMACIÓ I VIGILÀNCIA EPIDEMIOLÒGICA

1. Registre de nous diagnòstics d'infecció per VIH
2. Registre de casos de sida
3. Enquesta hospitalària de pacients amb VIH/sida en contacte amb el Sistema Nacional de Salut

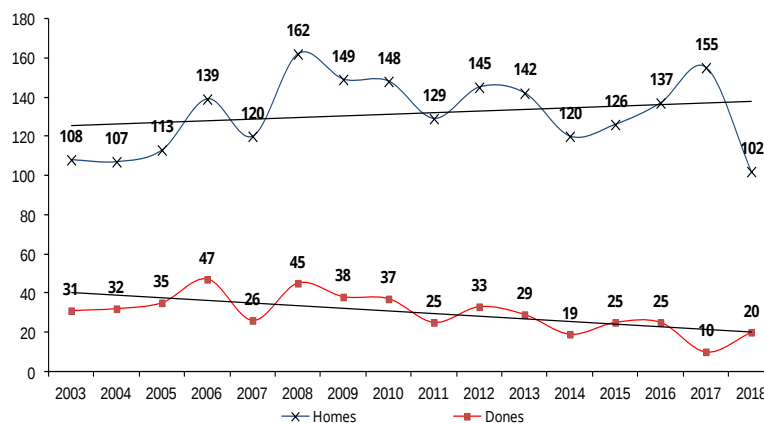
1. Registre de nous diagnòstics d'infecció per VIH

Servei d'Epidemiologia. Direcció General de Salut Pública i Participació. Actualització: juliol de 2019.

El **nombre de casos acumulats** des de l'any 2003 (any d'inici del Registre) és de 2.600; 2.118 casos (81 %) són homes i 482 casos (19 %) són dones; 2.176 corresponen a Mallorca, 105 a Menorca, 313 a Eivissa i 6 a Formentera (vegeu la figura 1).

Les **taxes** a les Illes en els anys 2016-2017 envolten els 14,5 casos per 100.000 habitants, dades superiors a les taxes nacionals, mentre que el 2018 queda de moment en 10,8. Les persones entre 30 i 39 són les que tenen les taxes més altes.

FIGURA 1. NDVIH-IB. Casos per sexe i any
Anys 2003-2018

Quant a l'**edat**, aproximadament el 65 % dels casos tenen menys de 40 anys i el 12 % té 50 anys o més. La mitjana d'edat en el moment del diagnòstic dels casos no pediàtrics és de 37 anys (37,5 anys els homes i 35,1 les dones).

Quant a la **distribució per categories de transmissió (CT)**, el primer grup en nombre de casos és el de la categoria homes que fan sexe amb homes (HSH, 1.112 casos; 43 %) seguit de l'heterosexual (HTSX, 1.039; 40 %) i persones usuàries de drogues per via parenteral (UDVP, 277 casos; 11 %). Més d'un 80 % dels casos s'associen a una transmissió sexual.

Per als homes, la CT HSH suposa un 53 % dels casos acumulats des del 2003, la HTSX un 30 % i la d'UDVP un 10 %. A les dones, la categoria HTSX representa un 83 % i la d'UDVP un 12 % (vegeu les figures 2 i 3).

FIGURA 2. NDVIH-IB. Dades des de 2003.
Homes. N = 2.118. Categoria de transmissió

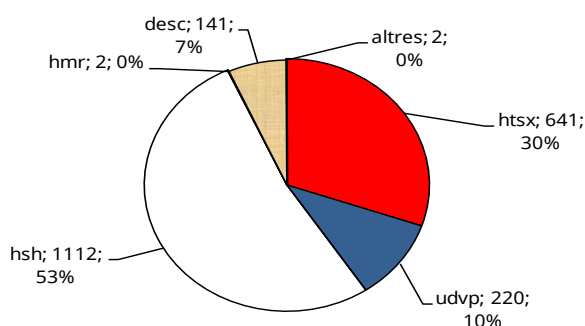
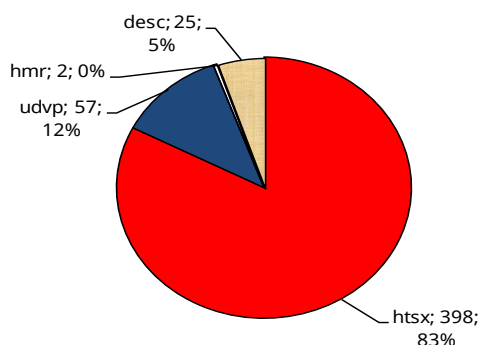

FIGURA 3. NDVIH-IB. Dades des de 2003.
Dones. N = 482. Categoria de transmissió

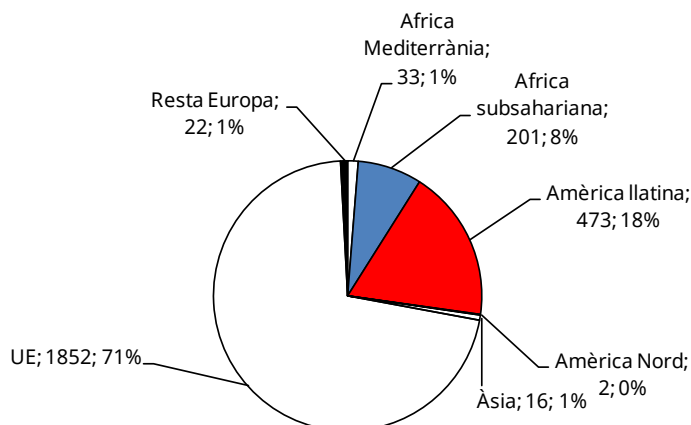

*htsx: heterosexual; udvp: usuari de drogues per via parenteral; hsh: homosexual, bisexual;
hmr: mare-fill; desc.: desconegut*

Dels 2.599 casos amb **país d'origen** conegut, 958 (37 %) són nascuts fora d'Espanya. La segona regió en importància després d'Europa és Amèrica llatina, amb 473 casos (18 %), seguida de l'Àfrica subsahariana, amb 201 casos (8 %) (vegeu la figura 4). Més de la meitat dels diagnòstics acumulats en dones (54 %) tenen origen estranger; per als homes estrangers, el percentatge acumulat de casos és del 34 %.

Tant en els homes espanyols ($n = 1.408$) com en els estrangers, domina la CT HSH (53 % vs. 52 %), seguida de l'HTSX (27 % vs. 37 %). En les dones espanyoles ($n = 223$) i estrangeres ($n = 258$), domina la CT HTSX (73 % vs. 92 %).

FIGURA 4. NDVIH-IB. Dades des de 2003. Regió d'origen.
Casos amb país d'origen conegut ($n = 2.599$)

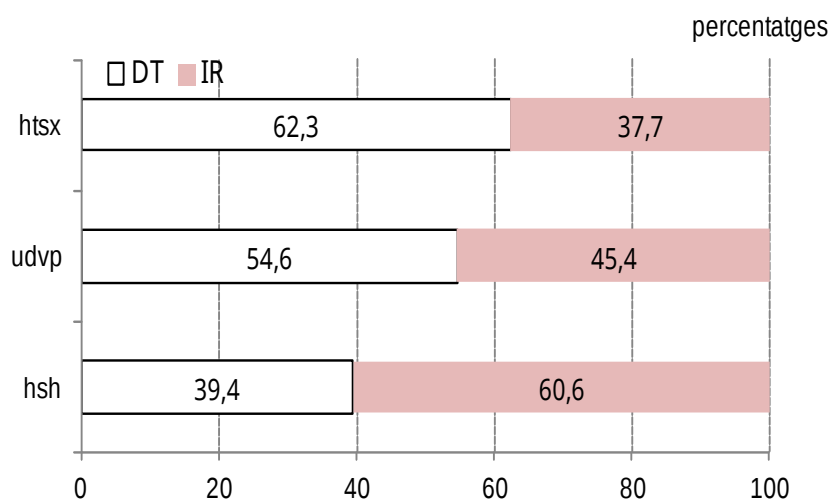

Pel que fa al **retard en el diagnòstic** (considerant el diagnòstic tardà —DT— quan la persona presenta 350 limfòcits CD4 o menys), en 2.479 casos no pediàtrics (95 %) es coneix la xifra de CD4 en el moment del diagnòstic; d'aquests, el 51 % dels casos presenten un diagnòstic tardà (58 % dones, 50 % homes). Les infeccions recents (IR) dominen amb un 61 % els HSH, mentre que les persones HTSX són les que presenten el percentatge més alt de diagnòstic tardà (poc més del 62 %). De les persones UDVP, poc més del 54 % són DT (vegeu la figura 5).

En els tres darrers anys les IR estan per damunt del DT. En els casos acumulats des de 2015-2019 hi ha més IR que DT (55 % vs. 46 %). Aquestes disminucions en les incidències són atribuïbles especialment a HSH espanyols.

Els casos amb origen estranger tenen un percentatge de DT més alt que els d'origen espanyol (58 % vs. 47 %). El 73 % dels casos nascuts a l'Àfrica subsahariana són diagnòstics tardans.

FIGURA 5. ND-VIHIB. DT i IR per categoria transmissió

DT: diagnòstic tardà, IR: infecció recent

2. Registre de casos de sida

Servei d'Epidemiologia. Direcció General de Salut Pública i Consum. Actualització: juny de 2018.

El nombre de casos de sida acumulats a l'arxipèlag se situa en 2.721 casos (78 % homes i 22 % dones). Per illes, Mallorca acumula 2.196 casos, mentre que les Pitiüses n'acumulen 368 i Menorca, 135 (vegeu la figura 6).

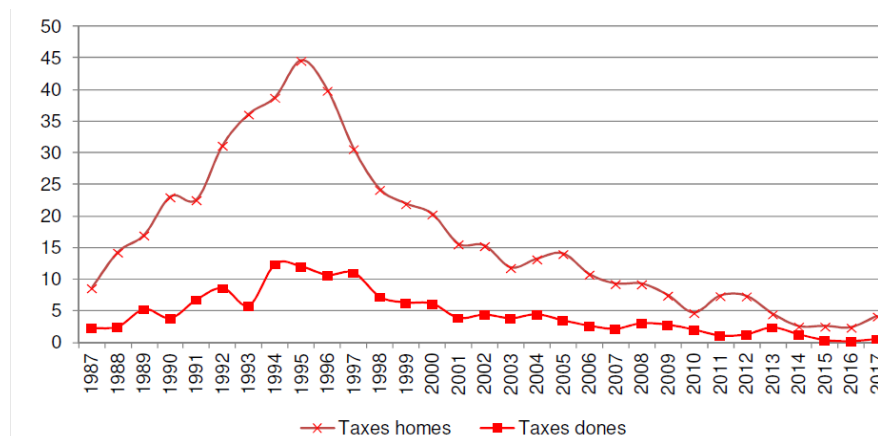
Respecte a la **distribució per categoria de transmissió**, un total de 1.256 casos (46 %) corresponen a UDVP, 613 (22 %) a la categoria heterosexual i 570 (21 %) a la categoria HSH.

Pel que fa al **país d'origen**, un total de 300 casos (11 % dels 2.721 casos acumulats) corresponen a persones estrangeres.

L'anàlisi dels darrers anys (2013-2017) mostra, en 115 casos detectats, un patró epidemiològic dominat pels homes (77 %), amb una distribució per edat amb preponderància pel grup de 40-49 anys i amb domini de la categoria HTSX (43 %).

En definitiva, continua la tendència global descendent de la incidència. Encara que en el 2017 han augmentat els casos respecte al 2016, corresponen sobretot a homes HSH i HTSX.

FIGURA 6. Sida a les Illes Balears. Taxes per sexe. Taxes per 100.000

hsh: homes que fan sexe amb homes, udvp: usuaris de drogues via parenteral, htsx: heterosexual

Els informes complets del nous diagnòstics d'infecció pel VIH i sida es poden consultar a https://www.caib.es/sites/epidemiologia/ca/informes_semestres-15526/

3. Enquesta hospitalària de pacients amb VIH/sida

Centre Nacional d'Epidemiologia, Secretaria del Pla Nacional sobre la Sida, plans autonòmics de la sida i hospitals de la xarxa públic.

Es tracta d'un sistema d'informació sobre les característiques sociodemogràfiques, epidemiològiques i clíniques de pacients que s'atenen als hospitals públics, basat en enquestes de pacients en un dia concret.

Els resultats de 2018 i l'anàlisi de l'evolució 2003-2018 es poden consultar al web http://www.mscbs.gob.es/ciudadanos/enfLesiones/enfTransmisibles/sida/vigilancia/InformeEncuestaHospitalaria2018_def.pdf

PREVENCIÓ

1. Detecció precoç del VIH
2. Prevenció en la població general
3. Prevenció en adolescents i joves
4. Prevenció en persones usuàries de drogues injectades
5. Prevenció en homes que mantenen relacions sexuals amb homes
6. Prevenció en persones en situació de prostitució
7. Prevenció en població procedent d'altres països
8. Prevenció en l'àmbit penitenciari
9. Prevenció i formació a personal sanitari

1. Detecció precoç del VIH

⌘ Diversificació de la prova de detecció del VIH (*Direcció General de Salut Pública i Participació, ALAS, Metges del Món, CAITS, UCA IMAS, UCA Servei de Salut, Oficines de farmàcia*).

Realització de la prova ràpida de detecció del VIH a la seu d'ALAS de Palma, a les UCA (unitats de conductes addictives) de Mallorca, a les seus de Mallorca i Eivissa de Metges del Món, al CAITS (Centre de Diagnòstic, Tractament i Prevenció de les Infeccions de Transmissió Sexual) i 8 oficines de farmàcia de les Illes Balears. La prova és voluntària, confidencial i gratuïta excepte en les oficines de farmàcia (cost de 5 €). El test que s'utilitza és el Determine HIV ½ Ag/Ac Combo.

- Nombre de proves realitzades: 1.376 proves (449 a ALAS, 249 a Metges del Món, 12 al CAITS, 22 a les UCA i 644 a les oficines de farmàcia).
- Nombre de resultats positius: 15, tots homes.

La memòria de les proves ràpides de VIH en entorns no clínics es pot consultar a https://www.caib.es/sites/vihsida/ca/prueba_rapida_deteccion_vih-33950/

⌘ **Dia de la Prova de Detecció del VIH el 20 d'octubre** *(Direcció General de Salut Pública i Participació, ALAS, Taula per la SIDA, UIB)*

- Entrevistes en emissores de ràdio i en premsa.
- Nota de premsa.
- Jornada ininterrompuda de proves ràpides a la seu d'ALAS.

⌘ **V Setmana Saludable a la UIB** *(Direcció General de Salut Pública i Participació, ALAS, Taula per la Sida, UIB)*

Jornada ininterrompuda de prova ràpida de detecció del VIH al campus de la UIB «Seroignorant? Fes-te la prova del VIH!». Se'n realitzaren 107 proves.

⌘ **Distribució de material informatiu** *(Direcció General de Salut Pública i Participació)*

Distribució de 1.350 fullets «Test ràpid de VIH/sida a les oficines de farmàcia».

⌘ **Formació en proves ràpides de detecció del VIH als professionals de la farmàcia Grandío García de Menorca** *(Direcció General de Salut Pública i Participació)*

2. Prevenció en població general

⌘ **Dia Mundial de la Sida** *(Direcció General de Salut Pública i Participació, Ajuntament de Palma, UIB, Consell Insular de Mallorca, Consell Insular d'Eivissa, Taula per la Sida, Creu Roja Joventut, Creu Roja)*

- **Col·locació d'un llaç vermell en diverses institucions** (Govern de les Illes Balears, ajuntaments, ONG, hospitals...).

- **Elaboració i distribució d'una carta a tots els ajuntaments de les Illes**
(Coordinació de Sida i Sexualitat) per animar-los a participar aquest dia amb la col·locació d'un llaç vermell a l'ajuntament. Aquest llaç simbolitza un compromís, una responsabilitat per informar-se'n i actuar enfront del VIH.
  - **Elaboració i distribució d'una carta a professionals de medicina i infermeria comunitària de tots els centres de salut de les Illes**
(Coordinació de Sida i Sexualitat) com a recordatori de la importància de la seva funció per aconseguir l'objectiu d'ONUSIDA del 90 % de casos diagnosticats per la infecció pel VIH.
  - **Taules d'informació i sensibilització a la UIB** (Coordinació Autònoma de Drogues-PADIB, Coordinació de Sida i Sexualitat, UIB). A més d'informar i sensibilitzar, també es repartí material preventiu i informatiu. Hi participaren més de 40 persones.
  - **GALA 1 de Desembre #DonesVIHsibles** (ALAS, *Taula per la Sida, Ajuntament de Palma*). Gala commemorativa pel Dia Mundial de la Sida al teatre Xesc Forteza de Palma, amb diferents números artístics i el lliurament del Premi ALAS 2018.
  - **Campanya 1 de Desembre Creu Roja** (*Pla de Salut de Creu Roja i Creu Roja Joventut*). «Objectiu prevenció!», amb tres activitats i la participació de 330 persones.
  - **Realització d'entrevistes i rodes de premsa** a professionals que treballen en la prevenció de la infecció per a diversos mitjans de comunicació de les Illes Balears.
- ⌘ **Dia Mundial de la Salut Sexual** (*Direcció General de Salut Pública i Participació*)
- **Presentació de la pàgina web de Salut Sexual** a través dels mitjans de comunicació <http://salutsexual.caib.es>.
  - **Nota de premsa i entrevistes** en els mitjans de comunicació.

⌘ **Formació** (ALAS, Àrea de Sanitat i Consum de l'Ajuntament de Palma)

— **Tallers sobre VIH/sida** (ALAS)

- Nombre de tallers: 9 a la UIB, casals de joves, entitats socials i centres de formació professional.
- Nombre de participants: 283 persones entre 13 i 57 anys (95 homes, 186 dones i 3 homes trans).

— **Programa «Guanya salut: cuida't»** (Ajuntament de Palma). Dins aquest programa hi ha activitats relacionades amb la sexualitat:

- «Per una sexualitat saludable i responsable», amb la participació de 30 persones en una sessió.
- «Prevenició d'ITS i embarassos no desitjats», amb la participació de 320 persones en les 12 sessions realitzades.

— **Ponència "Situació epidemiològica actual i evolució històrica del VIH en les Illes Balears"** (Coordinació de Sida i Sexualitat). I Mostra de cinema de diversitat afectiva OUT! organitzada per Mèdit, Associació Cultural, dedicada a la profilaxi preexposició al VIH.

⌘ **Distribució de material informatiu i de sensibilització** (Direcció General de Salut Pública i Participació, Hospital Universitari Son Espases, ALAS)

— **Distribució dels fullets i guies següents:**

- 4.980 fullets «No el perdis de vista, el VIH pot passar desapercebut», de la Direcció General de Salut Pública i Participació.
- 1.360 fullets del CAITS (Centre de Diagnòstic, Tractament i Prevenició d'Infeccions de Transmissió Sexual) de la Direcció General de Salut Pública i Participació i de l'Hospital Universitari Son Espases.
- 4.490 fullets de mètodes anticonceptius «Gaudeix de la sexualitat amb tranquil·litat», de la Direcció General de Salut Pública i Participació.
- 4.910 fullets d'infeccions de transmissió sexual «ITS, revisa les teves creences», de la Direcció General de Salut Pública i Participació.

- **Distribució de preservatius:** 12.740 unitats (Coordinació de Sida i Sexualitat).
- **Elaboració de 10.000 llaços vermells de tela** (Coordinació de Sida i Sexualitat).
- **Distribució de penis docents:** 28 unitats (Coordinació de Sida i Sexualitat) a consultes joves, centres educatius i serveis socials.

⌘ Atenció i informació individualitzada (*Direcció General de Salut Pública i Participació, ALAS, Sexconsulta-Palmajove*)

Atenció que es du a terme per telèfon, correu electrònic i presencial. Les consultes són, principalment, sobre la realització de la prova, les pràctiques de risc i la sol·licitud d'informació sobre el VIH i altres ITS.

Per part de la Coordinació de Sida i Sexualitat:

- Nombre de consultes telefòniques: 100 (54 personals i 46 d'institucions i entitats).
- Nombre de consultes en línia: 95 (22 personals i 73 d'institucions i entitats).

Per part de Sexconsulta-Palmajove:

- Grup de Facebook «Salut emocional», amb 271 membres.

Per part d'ALAS:

- Nombre de consultes: 298 (86 de telefòniques, 66 per WhatsApp, 23 per correu electrònic, 65 de presencials, 3 per Facebook i 55 per l'app de geolocalització).
- Nombre de visites a la pàgina web: 7.832, amb 21.164 pàgines visitades i 5.836 visitants.
- Nombre de *likes* al Facebook: 8.203, i 7.673 visites al mur.
- Nombre de seguidors de les micronotícies de Twitter: 1.655.
- Presència a les xarxes socials Gridr, Planetromeo.

3. Prevenció en adolescents i joves

⌘ **Campanyes de l'ús del preservatiu**

- **Set supervivència sexual:** bosseta amb preservatius masculins, lubricants i una condonera i protectors per al sexe oral (*Sexconsulta-Palmajove de l'Ajuntament de Palma*)
  - Nombre d'unitats distribuïdes: 169 lots en dues edicions.

⌘ **Dia Europeu de Salut Sexual i Reproductiva** (*Sexconsulta-Palmajove de l'Ajuntament de Palma, UIB*)

- **Taula informativa sobre salut sexual:**
  - Nombre de materials preventius d'ITS i VIH distribuïts: 57.

⌘ **V Setmana Saludable a la UIB** (*Sexconsulta-Palmajove de l'Ajuntament de Palma, UIB*)

- **Taula informativa sobre salut sexual:**
  - Nombre de participants: 53.

⌘ **Consulta Jove als centres educatius de les Illes Balears** (*Servei de Salut, Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa*)

En el 2018 s'incorporaren, a les consultes joves de Mallorca, les de Menorca i Eivissa, consultes que es duen a terme als centres educatius un pic per setmana durant l'horari escolar. Pretenen, mitjançant les demandes de l'alumnat escolaritzat, millorar-ne el coneixement i l'habilitat; conèixer-ne les creences, els valors i les actituds, i informar-lo dels recursos sociosanitaris existents. Més de la meitat de les consultes són sobre afectivitat i sexualitat.

- Nombre de centres de salut implicats: 41
- Nombre de centres educatius implicats: 57
- Nombre de dies de consulta: 150

⌘ **Punt d'Atenció a la Comunitat Universitària (PACU)** (UIB, ALAS)

Consulta d'assessorament i resolució de dubtes de forma gratuïta durant tot el curs acadèmic 2017-18 sobre temes relacionats amb el VIH. Aquesta consulta la du a terme ALAS cada dilluns horabaixa. Més informació:

<https://campus.uib.cat/Campus/PACU/>

⌘ **Prevenició de les addiccions en l'entorn universitari de la UIB** (UIB, Pla d'Addiccions i Drogodependències de les Illes Balears, PADIB)

Durant el curs 2018-2019 s'han dut a terme diferents activitats de prevenició d'addiccions en què també es treballa la sexualitat:

— **Programa «Tria Triar».** Formació que pretén que sigui l'alumnat qui difongui la informació i els missatges preventius.

- Nombre de participants: 22 estudiants (17 dones i 5 homes).

Després de la formació muntaren diverses taules informatives:

a) T'agrada el sexe? L'objectiu d'aquesta activitat va ser difondre informació relacionada amb les pràctiques sexuals i la prevenició dels riscos associats. Hi participaren 120 persones.

b) Sexualitat i diversitat sexual. Amb l'objectiu d'estimular el jovent a debatre sobre sexualitat i diversitat sexual a través de diferents dinàmiques. Hi participaren 150 persones.

c) Conscienciació sobre les agressions sexuals en els contextos d'oci nocturn. Es va donar informació per conscienciar i poder actuar en aquestes situacions. En aquesta activitat es van repartir, entre altres materials, 61 preservatius i 112 fullets sobre VIH/sida.

— **«Si ho tens clar, tria!»** (Oficina d'Universitat Saludable i Sostenible de la UIB i PADIB)

Projecte de formació i prevenició d'addiccions per promoure la presa de decisions. Hi participaren 15 alumnes (12 dones i 3 homes).

— **Trivial Sex.** (*Oficina d'Universitat Saludable i Sostenible de la UIB i PADIB*).

L'activitat consisteix en un *trivial* durant el qual es donen missatges informatius i preventius i preservatius. Hi participaren 25 persones.

⌘ Assessorament en salut afectiva i sexual, habilitats socials i autoestima

(*Sexconsulta-Palmajove de l'Ajuntament de Palma*)

Assessorament presencial, telefònic o per correu electrònic.

— Nombre d'assessoraments: 780

⌘ Butlletins informatius sobre sexualitat (*Sexconsulta-Palmajove de l'Ajuntament de Palma*)

— Nombre de butlletins enviats: 49.791

— Nombre de destinataris: 3.699 joves

⌘ Blog d'autoestima (*Sexconsulta-Palmajove de l'Ajuntament de Palma*)

Espai per a la gent jove on documentar-se, opinar, expressar-se i rebre resposta als seus dubtes en relació amb l'autoestima i les habilitats socials:

<http://autoestimablog.es/>

— Nombre de visites rebudes: 8.450

— Posts publicats: 13

⌘ Divulgació a través de la web del centre municipal de salut del fullet

«Prevenió de la sida a l'escola» (*Ajuntament de Palma*)

http://www.palmademallorca.es/portal/PALMA/contenedor1.jsp?seccion=s_floc_d4_v1.jsp&codbusqueda=2433&language=ca&codResi=1&layout=contenedor1.jsp&codAdirecto=1878

⌘ Activitats informatives/formatives d'educació sexual i prevenció del VIH

(Direcció General de Salut Pública i Participació, Salut Jove–Consell Insular de Menorca, CEPCA-Consell Insular d'Eivissa, Consell Insular d'Eivissa i Consell Insular de Formentera, Creu Roja Joventut, ALAS)

Activitats amb joves, de temàtica similar encara que siguin diferents, dutes a terme per diverses institucions i organismes. S'han agrupat segons la població diana a la qual s'adrecen i el tipus d'activitat.

— Programa d'educació afectiva i sexual «Amb tots els sentits»

(Coordinació de Sida i Sexualitat). Programa dissenyat per facilitar la tasca del professorat i d'altres persones que formen part de la comunitat educativa per educar en afectivitat i sexualitat. També pot ser utilitzat per professionals que desenvolupen la seva tasca educativa en entorns d'oci i de temps lliure o de serveis d'atenció a persones joves en situacions d'especial vulnerabilitat. Es pot consultar i sol·licitar a <http://salutsexual.caib.es>.

DEMANDA DEL PROGRAMA CURS 2018-2019							
	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Altres comunitats	Total	%
Centres educatius	19	9	1	2	1	43	59
Centres sanitaris	6	5	0	0	2	13	18
Ajuntaments	10	4	1	0	1	16	22
Altres	1	0	0	0	0	1	1
Total	47	19	2	2	4	73	100

— **Altres programes, tallers... que es duen a terme als centres educatius:**

ACTIVITATS DUITES A TERME ALS CENTRES EDUCATIUS		
Projectes/tallers/xerrades	Nombre d'activitats/sessions	Nombre de participants
Projecte «Sexe segur i responsable» (Coordinació de Sida i Sexualitat, Salut Jove de Menorca). Es du a terme, per part del professorat i altres agent de salut, a totes les Illes a partir de 3r d'ESO, i consta d'un mínim de dues sessions per aula.	28 sessions a centres educatius de Menorca	
Programa d'educació afectiva i sexual «Sextima» (CEPCA, Consell Insular de Formentera). Es du a terme als centres educatius de secundària d'Eivissa i Formentera i l'implementen dins l'aula professionals del CEPCA i dels centres de salut.	173 grups	3.956
Prevenició d'ITS i d'embarassos no desitjats (Ajuntament de Palma). Activitat adreçada a l'alumnat d'educació secundària, batxillerat, cicles formatius GS i GM, FPBI, educació d'adults i públic en general. La realitza una tècnica de l'Ajuntament a l'aula d'usuaris del Mercat de l'Olivar. Es pot sol·licitar a www.palmaeduca.cat .		245
Tallers de salut sexual (Creu Roja Joventut). Aquests tallers es treballen dins els programes d'educació per a la salut i prevenició de conductes violentes.	58	1.209
Tallers-assessories grupals d'educació afectiva i sexual (Sexconsulta) a centres educatius de secundària.	5	128

⌘ **Disseny, realització i tutoria del curs de formació en línia «L'educació afectiva i sexual: "Amb tots els sentits"»** (Direcció General de Salut Pública i Participació, Direcció General de Formació Professional i Formació Permanent del Professorat)

Curs de 20 hores de durada, adreçat a docents, realitzat a través de la plataforma de formació a distància de la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Permanent del Professorat de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca. Acabaren la formació un total de 28 docents.

⌘ **Formació de sensibilització per a l'educació afectiva i sexual** (Direcció General de Salut Pública i Participació, CP Àgora Portals, IES Marc Ferrer, Departament de Benestar i Drets Socials del IMAS).

Des de la Coordinació de Sida i Sexualitat s'ha dut a terme aquesta formació a petició del CP Àgora Portals, IES Marc Ferrer de Formentera, y els equips d'educació social del IMAS.

Nombre de sessions realitzades: 5

Nombre de participants: 126

⌘ Presentació del Programa d'Educació Afectiva y Sexual "Amb tots els sentits". (*Dirección General de Salud Pública i Participació, Hospital Universitari Son Espases, IMAS*).

Des de la Coordinació de Sida i Sexualitat s'ha realitzat aquesta activitat a:

- La I Jornada sobre salud de la mujer en Balears en el Hospital Universitario de Son Espases
- El equipo de prevención del IMAS.

⌘ Convocatòria de centres educatius promotors de salut (CEPS) (*Conselleria de Salut i Consum i Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca*)

Per al curs escolar 2018-2019, a través de la Comissió Tècnica d'Educació per a la Salut en els Centres Educatius, s'ha tret aquesta convocatòria per treballar als centres educatius els cinc principals eixos de salut, un dels quals és l'educació afectiva i sexual. A la convocatòria s'han presentat 51 centres de les Illes.

4. Prevenció en persones usuàries de drogues injectades

⌘ Programes de reducció de danys

- **Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX)** (*Metges del Món, Creu Roja, Direcció General de Salud Pública i Participació, IMAS*)

Distribució de xeringues i altres materials d'injecció que es du a terme des de dues unitats mòbils (INRED i Metabús) i, en menor quantitat, des de les UCA (unitats de conducta addictiva).

	INRED	METABÚS	TOTAL
Nombre d'usuaris	531 (421 homes, 118 dones)	--	
Xeringues distribuïdes	58.862 unitats	8.960 unitats	67.522 unitats
Xeringues recollides	46.616 unitats	7.904 unitats	54.520 unitats

— **Programa d'Intercanvi de Xeringues (*kits* antisida) a les oficines de farmàcia** (*Direcció General de Salut Pública i Participació i Col·legi Oficial de Farmacèutics*)

Intercanvi, a les oficines de farmàcia adherides al Programa, de xeringues per a *kits* antisida, que inclouen: tovallola d'alcohol, aigua bidestil·lada, xeringa, cassoleta, contenidor per a la xeringa, preservatiu i fullet informatiu.

- Nombre d'oficines en el Programa: 18.
- Nombre de *kits* antisida distribuïts: 9.800.
- Contenidors de xeringues recollits: 235.

— **Programa de dispensació de metadona** (*Direcció General de Salut Pública i Participació, Creu Roja, Col·legi Oficial de Farmacèutics, Servei de Salut...*). Dispensació de metadona en oficines de farmàcia, UCA, centres de salut, Metabús i altres (comunitats terapèutiques, centres de dia, etc.).

Durant 2018 el servei elaborador de metadona a l'illa de Mallorca ha preparat metadona per a 1.493 usuaris i usuàries. Tenint en compte que una mateixa persona ha pogut prendre la metadona, no al mateix temps però sí a diferents serveis, la distribució s'ha realitzat de la manera següent:

Nombre de persones usuàries per servei de distribució		
Ib-Salut	580	
Consell de Mallorca	447	
Centre Penitenciari de Mallorca	103	
Creu Roja - Metabús	215	
Preparació de dosis individuals	6 centres de salut	10
	7 hospitals	28
	Polícia	10
	3 recursos terapèutics	29

⌘ Prevenció de la transmissió sexual del VIH

— Curs «Agents de Salut 2018» (Direcció General de Salut Pública i Participació, Metges del Món)

La formació d'agents de salut és un curs de formació per a formadors en matèria de prevenció i promoció de la salut en entorns de drogodependències. Té per objectiu donar les eines necessàries perquè les persones participants puguin produir canvis en altres membres de la seva comunitat.

- Nombre de sessions: 14
- Nombre de participants: 11 (8 homes i 3 dones)

— Intervencions educatives i tallers individuals de reducció de danys (Direcció General de Salut Pública i Participació, Metges del Món)

- Nombre d'intervencions: 162
- Nombre de tallers: 73

— Distribució de material preventiu (Direcció General de Salut Pública i Participació, IMAS, Metges del Món)

- Nombre de persones usuàries: 531 en el programa INRED
- Kits d'injecció distribuïts: 58.862

- Preservatius distribuïts: 3.986 (2.934 en el programa INRED + 1.052 al Metabús)
- Nombre de lubricants distribuïts: 661 en el programa INRED

5. Prevenció en homes que mantenen relacions sexuals amb homes (HSH)

(Direcció General de Salut Pública i Participació, ALAS)

- Recerca activa per contactar amb HSH, en especial amb els que exerceixen la prostitució, per treballar les pràctiques de risc i oferir-los la prova ràpida de detecció del VIH (ALAS).

6. Prevenció en persones en situació de prostitució

⌘ Programa «Obrint camins a la salut per a les persones en situació de prostitució» (evolució del projecte SAYDE) *(Direcció General de Salut Pública i Participació, Metges del Món)*

Atenció a aquest col·lectiu i desenvolupament de diferents activitats des del centre fix, amb tres nivells d'intervenció —àrea d'acolliment i dispensació de material, àrea psicosocial i àrea sanitària—, i des de la unitat mòbil que visita zones de carrer, clubs i pisos on s'exerceix la prostitució a Mallorca i Eivissa.

- Nombre de persones ateses: 1.507 (93 % dones, 7 % homes i dones transgènere); 1.159 a Mallorca i 348 a Eivissa.
- Nombre de persones en situació de prostitució ateses en les intervencions d'apropament i reducció de danys: 1.275 persones en total, 1.128 a Mallorca (386 PSP al carrer, 574 llocs tancats de Palma i 168 llocs tancats de la Part Forana) i 321 a Eivissa (20 dones al carrer i 301 dones a llocs tancats), en 174 sortides en total, 141 sortides a Mallorca i 33 sortides a Eivissa.
- Nombre d'activitats individualitzades d'educació per a la salut (EpS) relacionades amb el VIH/sida realitzades: 1.383 activitats d'EpS (1.133

sobre Sexe més Segur, 193 sobre VIH/sida, 77 sobre gènere i prevenció de la violència de gènere).

- Nombre d'intervencions sanitàries: 1.585
- Nombre d'activitats de sensibilització realitzades: 2 jornades (una a Mallorca al maig i una a Eivissa al juny), participació en les II Jornades de Calvià. Accions de sensibilització a personal de Càritas, Escola d'Adults i UIB. S'han realitzat 27 intervencions a mitjans de comunicació. S'han realitzat 9 formacions zero a 34 persones interessades a realitzar voluntariat al projecte, així com 11 sessions formatives per a voluntariat de Metges del Món per afavorir la formació continuada i la sensibilització.
- Nombre d'analítiques de detecció del VIH sol·licitades: 246 proves ràpides del VIH (2 resultats positius) i 225 proves ràpides de sífilis (2 de positives).
- Material preventiu distribuït:
  - Preservatius masculins: 95.926
  - Preservatius femenins: 3.226
  - Lubricants: 19.652
  - Tovallola Sexy Dam per a cunnilingus: 4.476
  - Esponges vaginals per a relacions sexuals durant la menstruació: 3.177

S'entrega material divulgatiu en totes les sortides realitzades i està a disposició de totes les PSP que acudeixen al centre.

⌘ Intervenció en persones en situació de prostitució (*Direcció General d'Immigració, Servei de Salut, Casal Petit, Creu Roja, Fundació Solidaritat Amaranta, Ajuntament de Palma —Regidoria d'Igualtat, Joventut i Drets Cívics; Policia Local—, Metges del Món, Institut Balear de la Dona, UCRIF-Policia Nacional, UIB*).

- **Xerrades sobre ITS** al Casal Petit impartit per la medidora intercultural i una comare del CS Escola Graduada. Les xerrades es realitzen cada 6 mesos.
- **Sessions sobre tràfic de persones:** dues sessions realitzades per la medidora intercultural i professionals del Casal Petit al CS d'Emili Darder i als serveis socials de Palma i dues sessions a Eivissa, als CS de Sant Antoni i Es Viver.
- **Xarxa d'Atenció Directa a Persones que Exerceixen la Prostitució a Palma (XADPEP).** Aquesta xarxa està constituïda per diferents entitats —Servei de Salut, Casal Petit, Creu Roja, Fundació Solidaritat Amaranta, Ajuntament de Palma (Regidoria d'Igualtat, Joventut i Drets Cívics; Policia Local), Metges del Món, Institut Balear de la Dona, UIB, UCRIF (Policia Nacional)— que es reuneixen mensualment per treballar temes relacionats amb la prostitució.
- **GEPIB**, Grup d'Estudis de Prostitució de les Illes Balears, multidisciplinar d'àmbit autonòmic liderat per la UIB i l'Ibdona.

7. Prevenció en la població procedent d'altres països

Sessions de salut sexual i prevenció d'ITS i embarassos no desitjats

(Servei de Salut, Direcció General d'Immigració, Associació Pa i Mel)

- Sessions sobre salut sexual i reproductiva per a les alumnes de Tamagad de l'Associació Pa i Mel de sa Pobla: 2 sessions impartides per la medidora intercultural i una comare del centre de salut de sa Pobla.
- Consells breus de la medidora intercultural de Son Gotleu relacionats amb la prevenció de les ITS.
- Sessions de prevenció d'ITS del Projecte Endavant al centre de salut Escola Graduada, s'hi realitza una sessió cada 6 mesos.

8. Prevenció en l'àmbit penitenciari

⌘ Programa d'Intercanvi de Xeringues al Centre Penitenciari de Palma

(Direcció General de Salut Pública i Participació, Sanitat Penitenciària)

Intercanvi de xeringues per *kits* antisida, que inclouen: tovallola d'alcohol, aigua bidestil·lada, xeringa, cassoleta, contenidor per a la xeringa, preservatiu i fullet informatiu.

— Nombre de *kits* intercanviats: 475.

⌘ Programa «Ni més ni menys, prevenció i disminució de riscos al centre penitenciari» *(Direcció General de Salut Pública i Participació, Escola de Sida, Salut i Convivència, Sanitat Penitenciària)*

— Tallers de VIH/sida *(Escola de Sida, Salut i Convivència)*

- Nombre de sessions: 12
- Nombre d'assistents: 25 (8 dones i 17 homes)

— Intervenció en els mòduls 3 i 4 *(Escola de Sida, Salut i Convivència)*, que és on hi ha més pràctiques de risc de transmissió del VIH i de consum de drogues:

- Nombre de sessions i activitats: 12 (6 a cada mòdul)
- Mitjana d'assistents a les diferents activitats: 21
- També s'han dut a terme activitats transversals de caire lúdic per captar els reclusos d'aquests mòduls (cinefòrum, torneig de parxís, mentider i escacs, partit de futbol...).

9. Prevenció i formació en personal sanitari

⌘ **Protocol d'actuació davant d'accident amb material biològic** *(Servei de Salut)*

Protocol d'actuació dels centres d'atenció primària i els hospitals de la xarxa pública davant de les exposicions accidentals al VIH, VHB i VHC. Aquests protocols inclouen mesures preventives, actuacions i profilaxi.

⌘ **Formació en prevenció de riscos laborals al personal sanitari** *(Servei de Salut)*

Formació que realitzen els serveis de medicina del treball dels hospitals públics per al seu personal en prevenció d'accidents biològics.

⌘ **Formació a l'alumnat en pràctiques del grau d'Infermeria i residents d'Infermeria Familiar i Comunitària** *(Direcció General de Salut Pública i Participació)*

- Nombre d'alumnes que han rebut formació en la Coordinació de Sida i Sexualitat: 2 de 4t del grau d'Infermeria i 4 residents d'Infermeria Familiar i Comunitària.

ATENCIÓ SANITÀRIA I PSICOSOCIAL

1. Atenció sanitària
2. Atenció psicosocial

1. Atenció sanitària *(Servei de Salut)*

⌘ **Detecció del VIH i tractament en dones embarassades**

Oferta sistemàtica de la prova de detecció del VIH a les embarassades i, en cas necessari, del tractament antiretroviral.

⌘ **Atenció a persones VIH positives**

Assistència sanitària i tractament garantits per a totes les persones VIH positives i diagnosticades de sida.

- Nombre de pacients en tractament: 4.192 (1.980 HUSE, 1.022 HSL, 218 HM, 189 HCI, 174 HGMO, 609 HCM)¹

⌘ **Despesa en tractaments antiretrovirals:** 24.762.573 €

2. Atenció psicosocial

⌘ **Atenció psicològica individual, familiar i grupal a les seus de Mallorca i Eivissa i Formentera (ALAS)**

- Nombre de casos atesos: 76 (Mallorca: 34 % dones i 66 % homes; Eivissa: 45,5 % dones i 54,5 % homes)
- Nombre de casos nous: 58 (47 a Mallorca i 11 a Eivissa)
- Mitjana de sessions per participant: 1,9

¹ Hospital Universitari Son Espases (HUSE), Hospital Can Misses (HCM), Hospital de Manacor (HM), Hospital Comarcal d'Inca (HCI), Hospital Son Llàtzer (HSL), Hospital General Mateu Orfila (HGMO).

- ⌘ **Grup de joves ALAS (ALAS).** Grup de trobada entre iguals de joves d'entre 18 i 35 anys que realitzen entre altres activitats sessions grupals de contingut psicològic, per afavorir l'adaptació al diagnòstic.

- Nombre de participants: 41

⌘ **Atenció social (ALAS)**

- Casos atesos: 77 (63 % homes, 37 % dones), n'hi ha 59 casos nous.
- Sessions realitzades: 167
- Atencions a la seu d'ALAS: 162
- Atencions a domicili: 1
- Atencions hospitalària: 4
- Acompanyaments: 7

⌘ **Cases d'acollida Siloé: residència Siloé i habitatge tutelat Siloé**

(Associació Siloé, IMAS, Estalvi Ètic de Colònia)

Acollida, atenció i acompanyament de persones amb VIH/sida, que a més de tenir discapacitats, presenten falta o insuficiència de recursos socials, familiars i econòmics.

- Serveis que es realitzen: residència amb centre de dia amb 10 places i servei d'habitatge tutelat amb 5 places, 24 hores els 365 dies de l'any.
- Nombre de persones ateses: 29 (76 % homes i 24 % dones), el 45 % han residit a la residència i el 55 % a l'habitatge tutelat).
- L'edat de la població atesa és superior als 40 anys.
- Període de residència als centres de les persones ateses:
  - 55 % menys d'1 any
  - 10 % entre 1 i 2 anys
  - 10 % entre 2 i 3 anys
  - 10 % entre 6 i 8 anys

- 4 % més de 10 anys
- 4 % més de 17 anys
- 7 % més de 20 anys
- Nombre d'acompanyaments: 997 (53 % habitatge tutelat, 47 % residència).
- Nombre d'acompanyaments sociosanitaris: 707 (hospitalització, medicina interna, metge i metgessa de família, altres especialistes).
- Nombre de tràmits o gestions a favor de les persones residents: 290 (administratius —dependència, pensions, ajuts, etc.—, derivacions i judicials).

⌘ Projecte «Mou-te!» (*Associació Siloé, Estalvi Ètic de Colonya i Ajuntament de Santa Eugènia*)

Millora de la situació biopsicosocial, foment de l'autonomia i promoció d'hàbits d'oci saludable. S'hi ofereixen diferents tipus d'activitats socioeducatives i terapèutiques de forma periòdica, totes enfocades a recuperar i millorar aptituds i capacitats i a fomentar habilitats socials i relacions que ajuden a la normalització social.

- Taller de reestructuració cognitiva i memòria: 31 %
- Taller d'harmonització psicofísica: 58 %
- Taller d'oci saludable: 11 %

COORDINACIÓ I PARTICIPACIÓ

La Coordinació Autonòmica de Sida i Sexualitat de la Conselleria de Salut i Consum ha duit a terme les actuacions de coordinació següents:

- **Convenis de col·laboració** entre la Conselleria de Salut i Consum del Govern de les Illes Balears i el Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears per dispensar metadona a les oficines de farmàcia i proves ràpides de detecció del VIH.
- **Acord de col·laboració** entre la Conselleria de Salut i Consum, el Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears, la Cooperativa d'Apotecaris i COFARME (Cooperativa Farmacèutica Menorquina) per realitzar el Programa d'Intercanvi de Xeringues (*kits* antisida).
- **Conveni instrumental amb Metges del Món per al programa «Obrint camins».**
- **Participació en la Comissió Tècnica d'Educació per a la Salut als centres educatius.**
- **Participació a la Xarxa d'Atenció Directa a Persones que Exerceixen la Prostitució a Palma (XADPEP).**
- **Participació en el Grup d'Estudis de Prostitució de les Illes Balears (GEPIB).** Grup que fa estudis sobre prostitució en què participen entitats i institucions relacionades amb el tema.
- **Reunions de coordinadors/es amb la Secretaria del Pla Nacional de la Sida.**
- **Reunions de coordinació interterritorial del VIH/sida i altres ITS.**
- **Reunions amb Taula per la Sida** per coordinar les diferents actuacions que es duen a terme el Dia de la Prova del VIH i el Dia Mundial de la Sida.

Des d'altres institucions es té informació de les entitats i els organismes següents:

- **Xarxa d'Atenció Directa a Persones que Exerceixen la Prostitució a Palma XAPEP).** Comissió formada per diferents àrees de l'Ajuntament de Palma i entitats que treballen en l'atenció directa a persones que exerceixen la prostitució a Palma, en la qual s'adopten una visió i uns reptes comuns per tal de posar en marxa diferents projectes i activitats dins aquest marc.
- **Col·laboració en el Grup d'Estudis de Prostitució de les Illes Balears (GEPIB).** Grup que fa estudis sobre prostitució en què participen entitats i institucions relacionades amb el tema.
- **Conveni de col·laboració** entre Metges del Món i l'Hospital Son Espases en la part assistencial (analítiques, infeccions, etc.).

GLOSSARI DE SIGLES I TERMES

- **ALAS:** Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears
- **ASEF:** Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera
- **AP:** Atenció Primària
- **Ben Amics:** Associació Lesbiana, Gai, Transsexual, Bisexuals i Intersexual de les Illes Balears
- **CAITS:** Centre de Diagnòstic, Tractament i Prevenció de les Infeccions de Transmissió Sexual
- **CEPCA:** Centre d'Estudis i Prevenció de Conductes Addictives
- **CS:** centre de salut
- **DT:** diagnòstic tardà
- **EpS:** educació per a la salut
- **ESO:** educació secundària obligatòria
- **GEPIB:** Grup d'Estudis de Prostitució de les Illes Balears
- **HCI:** Hospital Comarca d'Inca
- **HCM:** Hospital Can Misses
- **HGMO:** Hospital General Mateu Orfila
- **HM:** Hospital de Manacor
- **HSL:** Hospital Son Llàtzer
- **HSH:** homes que mantenen relacions sexuals amb homes
- **HTSX:** heterosexual
- **HUSE:** Hospital Universitari Son Espases
- **Ib-Salut:** Servei de Salut de les Illes Balears
- **IES:** institut d'educació secundària
- **IMAS:** Institut Mallorquí d'Afers Socials
- **INRED:** programa d'inclusió social i reducció de danys per a persones usuàries de drogues injectades/inhalades
- **IR:** infecció recent

- **LGTBI:** lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals i intersexuals.
- **MDM:** Metges del Món
- **OIAPS:** orientació i atenció psicològica
- **PADIB:** Pla d'Addiccions i Drogodependències de les Illes Balears
- **PEP:** persona que exerceix la prostitució
- **PIX:** Programa d'Intercanvi de Xeringues
- **PNSS:** Pla Nacional sobre la Sida
- **PSP:** Persones en situació de prostitució
- **SADIF:** Servei d'Acollida per a Dones i Famílies
- **SAYDE:** salut i drets per a les persones en situació de prostitució
- **SIDA:** síndrome d'immunodeficiència adquirida
- **Taula per la Sida:** plataforma d'entitats socials que aborda, conjuntament, la prevenció de noves transmissions del VIH, les reinfeccions i l'estigma de les persones seropositives i fomenta polítiques sociosanitàries. Està constituïda per ALAS, Ben Amics, Creu Roja Joventut, Metges del Món i Siloé.
- **UCA:** unitat de conductes addictives
- **UCRIF:** Unitat Central de Redes de Inmigración legal y Falsedades Documentales, de la Policia Nacional
- **UDI:** usuari de drogues injectades
- **UDVP:** usuari de drogues per via parenteral
- **UE:** Unió Europea
- **UIB:** Universitat de les Illes Balears
- **UMES:** Unitat Mòbil d'Emergència Social
- **VHB:** virus de l'hepatitis B
- **VHC:** virus de l'hepatitis C
- **VIH:** virus de la immunodeficiència humana
- **XADPEP:** Xarxa d'Atenció Directa a Persones que Exerceixen la Prostitució a Palma